

ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ В ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ-ІНТЕРНІСТА: СУЧАСНІ АСПЕКТИ

Infectious diseases in practice of physician-internist: modern aspects

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
присвяченої 20-річчю кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією*

СумДУ

(Суми, 25-26 травня 2017 року)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ З ЕПІДЕМІОЛОГІЄЮ
ГО «АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ СУМЩИНИ»

**Інфекційні хвороби
в практиці лікаря-інтерніста:
сучасні аспекти**

*Infectious diseases in practice of physician-internist: modern
aspects*

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції,
присвяченої 20-річчю кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією
СумДУ
(Суми, 25–26 травня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

УДК 616.9:614.253.3(063)

*Рекомендовано до видання вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 10 від 20 квітня 2017 року)*

Редакційна колегія:

відповідальний редактор – доктор медичних наук, професор
М. Д. Чемич; відповідальний секретар – кандидат медичних
наук, доцент *В. В. Ільїна*; доктор медичних наук, професор
Л. В. Мороз; доктор медичних наук, професор *В. Д. Москалюк*;
кандидат медичних наук, доцент *Н. І. Ільїна*

Інфекційні хвороби в практиці лікаря-інтерніста:
I-74 сучасні аспекти: матеріали Всеукраїнської науково-
практичної конференції, м. Суми, 25–26 травня 2017 року/
редкол.: М. Д. Чемич, В. В. Ільїна, Л. В. Мороз та ін. –
Суми : Сумський державний університет, 2017. – 316 с.

*Infectious diseases in practice of physician-internist:
modern aspects : the materials of All-Ukrainian scientific and
practical conference, Sumy, 25–26 may 2017 / editors:
M. D. Chemych, V. V. Ilyina, L. V. Moroz, et al. – Sumy : Sumy
State University, 2017. – 316 p.*

УДК 616.9:614.253.3(063)

© Чемич М. Д., Ільїна В. В.,
Мороз Л. В. та ін., 2017
© Сумський державний
університет, 2017

Аппельханс Олександр¹, Бажора Юрій Іванович³,
Бахчеван Олена Леонідівна¹, Борисова Ольга Василівна¹,
Мозгова Валентина Олександрівна²,
Усиченко Олена Михайлівна³, Усиченко Катерина Миколаївна³

**ГЕНЕТИЧНІ ФАКТОРИ ВІДПОВІДІ НА ПРОТИВІРУСНУ
ТЕРАПІЮ ПРИ ХРОНІЧНОМУ ГЕПАТИТІ С**

¹ Німецький діагностичний центр св. Павла

² Одеська міська клінічна інфекційна лікарня

³ Одеський національний медичний університет, м. Одеса,
Україна

*Appel'khans Oleksandr¹, Bazhora Yuriy Ivanovych³,
Bakhchevan Olena Leonidivna¹, Borysova Ol'ha Vasylyivna¹,
Mozhova Valentyna Oleksandrivna²,
Usychenko Olena Mykhaylivna³, Usychenko Kateryna Mykolayivna³*

**GENETIC FACTORS OF RESPONSE TO ANTIVIRAL
THERAPY IN CHRONIC HEPATITIS C**

¹ German Diagnostic Center St. Paul

² Odessa City Clinical Hospital of Infectious Diseases

³ Odessa National Medical University, Odessa, Ukraine

usichenko2006@mail.ru

***Summary.** The work presents the results of genetic testing (genotype IL-28B) of the 272 patients with chronic hepatitis C who live in different regions of Ukraine. The results of examination of patients obtained during realization of the project "Evidence-based medicine – definition of token success of treatment of hepatitis C. the Economic and social efficiency" by the staff of the International Alliance of HIV/AIDS in Ukraine. The analysis of the genotypes between patients (by region) and virological response to antiviral therapy performed.*

Актуальність. У роботах ряду авторів показано, що найважливіша клінічна роль належить двом нуклеотидним замінам: заміна цитозину на тимін (rs12979860) і заміна тиміну

Infectious diseases in practice of physician-internist: modern aspects : the materials of All-Ukrainian scientific and practical conference, Sumy, 25–26.05.2017. SSU

на гуанін (rs8099917). Однак, остаточно не встановлено, який поліморфізм IL-28B має найбільший вплив на стійку вірусологічну відповідь в терапії хворих на ХГС. Так, наявність алелі з rs8099917 розглядалося як несприятливий фактор, що дозволяв припустити неефективність противірусної терапії у хворих на ХГС з генотипом.

Мета. Провести аналіз частоти виникнення поліморфізмів генів IL-28B (rs8099917) у хворих на хронічний гепатит С, які проживають в різних регіонах України, провести їх порівняння між собою і довести матеріальну ефективність впровадження генетичного аналізу.

Матеріали і методи. Обстежено 272 хворих на ХГС у віці від 18 до 64 років, при цьому середній вік становив $39 \pm 1,05$ років. Всі обстежені хворі отримали препарати для лікування, а саме пегінтерферон + рибавірин.

Молекулярно-генетичні дослідження включали визначення поліморфних варіантів генів IL-28B (rs8099917). Дослідження проводилися на базі Німецького діагностичного центру ім. Св.Павла (м.Одеса).

Результати обстеження пацієнтів отримані при проведення проекту «Доказова медицина - визначення маркера успіху лікування гепатиту С. Економічна і соціальна ефективність» співробітниками Міжнародного Альянсу ВІЛ / СНІД в Україні».

Результати дослідження. При проведенні аналізу процентного співвідношення різних генотипів IL-28B (rs8099917) у жителів різних регіонів України виявлено суттєві відмінності.

У більшості пацієнтів з ХГС, незалежно від регіону проживання, переважав гомозиготний генотип TT, який є генетичним маркером високої ефективності специфічного противірусного лікування.

Співвідношення хворих ХГС з генотипом TT IL-28B (rs8099917), які проживають в різних регіонах України, варіював від 72% (Вінницька область) до 38% (Сумська область). Тільки у жителів Миколаївської області співвідношення хворих з

генотипом TT було трохи нижче, ніж відносне число хворих з генотипом TG (40% і 45% відповідно).

Співвідношення хворих ХГС, які проживають в різних регіонах України, з виявленим гетерозиготним варіантом генотипу TG також характеризувалося варіабельністю: від 45% (Миколаївська область) до 14% (Вінницька область)

Гомозиготний варіант GG IL-28B (rs12979860) зустрічався значно рідше. Його співвідношення у жителів різних регіонів України варіювало від 31% (Сумська область) до 8% (Харківська область).

При оцінці співвідношення генотипів пацієнтів з ХГС всіх регіонів України встановлено, що частка хворих, потенційно чутливих до терапії «золотим стандартом» з генотипом TT IL-28B (rs8099917) - 53%, і частка хворих з генотипами TG і GG IL-28B (rs8099917) - 47%, потенційно стійких до такого лікування, істотних відмінностей не мають (критерій $\chi^2 = 0$).

Вірусологічна відповідь в групі хворих з генотипом TT IL-28B (rs8099917) на момент закінчення терапії золотим стандартом протягом 48 тижнів відзначався тільки у 62% пацієнтів. Частота вірусологічної відповіді у хворих з генотипами TG і GG IL-28B (rs8099917) була значно нижче, але також відзначалася і склала 37% ($\chi^2 = 61,75$).

Висновки. Таким чином, тільки у 138 осіб (87 осіб з генотипом TT і 51 чоловік з генотипами TG і GG), з усієї групи обстежених, відзначалася позитивна динаміка хвороби в результаті проведеного противірусного лікування.

Це свідчить про те, що IL-28B (rs8099917) не може бути єдиним критерієм генетичного тестування для подальшого відбору хворих на ХГС і призначення противірусного лікування.

ЗМІСТ

Інфекційні хвороби в практиці лікаря - інтерніста: сучасні аспекти

Infectious diseases in practice of physician-internist: modern aspects

	стор.
Чемич М. Д., Львіна Н. І. ДО 20-РІЧЧЯ КАФЕДРИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ З ЕПІДЕМІОЛОГІЄЮ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	3
Чемич М. Д., Львіна В. В., Львіна Н. І., Малиш Н. Г., Полов'ян К. С., Піддубна А. І., Чемич О. М. СУЧАСНА ДІАГНОСТИКА І МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ ПОШИРЕНИХ ІНФЕКЦІЙ В УМОВАХ ПІВНІЧНО- СХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ	9
Андрущак М. О. ЧАСТОТА ОПОРТУНІСТИЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ХВОРИХ З ТЕРМІНАЛЬНОЮ СТАДІЄЮ ВІЛ- ІНФЕКЦІЇ.....	16
Апельханс О., Бажора Ю. І., Бахчеван О. Л., Борисова О. В., Мозгова В. О., Усиченко О. М., Усиченко К. М. ГЕНЕТИЧНІ ФАКТОРИ ВІДПОВІДІ НА ПРОТИВІРУСНУ ТЕРАПІЮ ПРИ ХРОНІЧНОМУ ГЕПАТИТІ С.....	19
Асауленко А. А. ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ НОРОВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ У ДІТЕЙ.....	22
Баланюк І. В. ДОСЛІДЖЕННЯ РЕАКТИВНОЇ ВІДПОВІДІ ПОЛІМОРФНОЯДЕРНИХ НЕЙТРОФІЛЬНИХ ГРАНУЛОЦИТІВ В ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ГАПАТИТИ С	26